

Bezbednosni list
Na osnovu Sl. gl. RS br. 100/11

Datum revizije: 19.02.2021

Broj verzije 2

Datum prve izrade: 10.04.2019

1 Identifikacija hemikalije i podaci o licu koje stavlja hemikaliju u promet

· **Identifikacija hemikalije**

· **Tržišni naziv:** AKRINOL Fugalux

· **Broj artikla:** 2.000.140

· **Identifikovani načini korišćenja hemikalije i načini korišćenja koji se ne preporučuju**

Krajnji korisnici koriste cimente i smeše koje sadrže cimente za izradu materijala i elemenata za profesionalnu (industrijsku) i opštu upotrebu. Ovde se cementi i smeše koje sadrže cementne mešavine sa vodom homogenizuju i obrađuju u željeni građevinski materijal ili građevinski element. Takve operacije zahtevaju pravilno rukovanje suvim prahom i materijalom pomešanim sa vodom (cementna pasta, malter ili beton).

· **Faze životnog ciklusa**

PW Widespread use by professional workers

C Consumer use

· **Sektor primene**

SU21 Consumer uses: Private households / general public / consumers

SU22 Professional uses: Public domain (administration, education, entertainment, services, craftsmen)

SU19 Building and construction work

· **Kategorija proizvoda** PC0 Other

· **Kategorija procesa** PROC19 Manual activities involving hand contact

· **Kategorija zaštite okoline** ERC10a Widespread use of articles with low release (outdoor)

· **Kategorija proizvoda** AC4 Stone, plaster, cement, glass and ceramic articles

· **Primena supstance / pripreme** Malter za fugovanje

· **Podaci o snabdevaču**

· **Proizvođač/dobavljač:**

JUB d.o.o.

Dol pri Ljubljani 28

1262 DOL PRI LJUBLJAN

SLOVENIJA

T: + 386 1 5884 183

F: + 386 1 5884 250

E: info@jub.si

JUB d.o.o.

Dositejeva br. 5

22310 ŠIMANOVCI

SRBIJA

T: +381 22 449 999

F: +381 22 449 956

E: jub@jub.rs

· **Dalje informacije možete dobiti od:**

Laura Učakar

T: +386 1 5884 185

E: laura.ucakar@jub.eu

Miloš Tomić

T: +381 (22) 40 99 79

E: milos.tomic@jub.rs

(nastavak na strani 2)

Bezbednosni list

Na osnovu Sl. gl. RS br. 100/11

Datum revizije: 19.02.2021

Broj verzije 2

Datum prve izrade: 10.04.2019

Tržišni naziv: AKRINOL Fugalux

(nastavak na strani 1)

- **Broj telefona za hitne slučajeve**

- JUB d.o.o. Šimanovci, T: +381 22 40 99 81 (radnim danom 7-15h)
- Centar za kontrolu trovanja VMA Beograd Tel: +381 11 266 1122 (24h)

2 Identifikacija opasnosti

- **Klasifikacija hemikalije**

Korozija

Eye Dam. 1 H318 Dovodi do teškog oštećenja oka.

Skin Irrit. 2 H315 Izaziva iritaciju kože.

Skin Sens. 1 H317 Može da izazove alergijske reakcije na koži.

STOT SE 3 H335 Može da izazove iritaciju respiratornih organa.

- **Elementi obeležavanja**

- **GHS-elementi obeležavanja**

Proizvod je klasifikovan i obeležen prema Globalnom sistemu za harmonizaciju (GHS).

- **Piktogrami opasnosti**

GHS05 GHS07

- **Reč upozorenja** Opasnost

- **Komponente za etiketiranje koje određuju opasnost:**

Cement, portland, chemicals

Aluminum calcium oxide

- **Obaveštenja o opasnosti**

Izaziva iritaciju kože.

Dovodi do teškog oštećenja oka.

Može da izazove alergijske reakcije na koži.

Može da izazove iritaciju respiratornih organa.

- **Obaveštenja o merama predostrožnosti**

Ako je potreban medicinski savet, sa sobom poneti ambalažu ili etiketu proizvoda.

Čuvati van domašaja dece.

Pre upotrebe pročitati informacije na etiketi.

Izbegavati udisanje prašine / dima / gasa / magle / para / spreja.

Oprati detaljno nakon rukovanja.

(nastavak na strani 3)

Bezbednosni list

Na osnovu Sl. gl. RS br. 100/11

Datum revizije: 19.02.2021

Broj verzije 2

Datum prve izrade: 10.04.2019

Tržišni naziv: AKRINOL Fugalux

(nastavak na strani 2)

AKO DOSPE U OČI: Pažljivo ispirati vodom nekoliko minuta. Ukloniti kontaktna sočiva, ukoliko postoje i ukoliko je to moguće učiniti. Nastaviti sa ispiranjem.

Odmah pozvati CENTAR ZA KONTROLU TROVANJA /lekara

Skinuti kontaminiranu odeću i oprati je pre ponovne upotrebe.

Ako dođe do iritacije kože ili osipa: Potražiti medicinski savet/ posmatranje.

Skладиštiti pod ključem.

Odlaganje sadržaja / posude prema lokalnim / regionalnim / nacionalnim / međunarodnim propisima.

· **Opis opasnosti:**

Kontakt kože sa vlažnim cementom, svežim betonom ili malterom može izazvati iritaciju, dermatitis ili opekotine. Može doći do oštećenja proizvoda od aluminijuma i drugih neplemenitih metala pri istoj vrsti kontakta.

· **Posebne informacije o opasnostima po ljude i okolinu:**

Cement ne ispunjava kriterijume za klasifikaciju kao perzistentna, bioakumulativna i toksična (PBT) ili veoma perzistentna i veoma bioakumulativna (vPvB) u skladu sa PRAVILNIK O OGRANIČENJIMA I ZABRANAMA PROIZVODNJE, STAVLJANJA U PROMET I KORIŠĆENJA HEMIKALIJA, ograničenje 47.

Cementni prah može izazvati iritaciju disajnih organa.

Pri mešanju cementa sa vodom, kao na primer pri pripremi betona ili maltera, ili kada je cement nakvašen formira se jako alkalni rastvor. Zbog visoke alkalnosti, vlažni cement može izazvati iritaciju kože i očiju.

Takođe, može kod pojedinaca izazvati alergijsku reakciju zbog prisustva šestovalentnog hroma - Cr (VI). Kada je potrebno cementu se dodaje sredstvo za sniženje količine šestovalentnog hroma – Cr (VI) ispod granice od 0,0002%.

· **Ostale opasnosti**

· **Rezultati ocene PBT i vPvB** Neprimenjivo.

· **PBT:** Neprimenjivo.

· **vPvB:** Neprimenjivo.

3 Sastav/Podaci o sastojcima

· **Opis:** Mešavina koja se sastoji od dole navedenih materija sa bezopasnim aditivima.

· **Opasne komponente:**

CAS: 65997-15-1 EINECS: 266-043-4	Cement, portland, chemicals ----- ☠ Eye Dam. 1, H318 ⚠ Skin Irrit. 2, H315; Skin Sens. 1, H317; STOT SE 3, H335	0-50%
CAS: 12005-57-1 EINECS: 234-470-5	Aluminum calcium oxide ----- ☠ Eye Dam. 1, H318 ⚠ Skin Irrit. 2, H315; Skin Sens. 1, H317; STOT SE 3, H335	0-≤1%

· **Dodatne informacije:**

Doslovni tekst navedenih informacija o opasnostima nalazi se u 16. poglavlju.

SRB

(nastavak na strani 4)

Bezbednosni list

Na osnovu Sl. gl. RS br. 100/11

Datum revizije: 19.02.2021

Broj verzije 2

Datum prve izrade: 10.04.2019

Tržišni naziv: AKRINOL Fugalux

(nastavak na strani 3)

4 Mere prve pomoći

- **Opis mera prve pomoći**
- **Opšte informacije:** Odmah odložite delove garderobe zaprljane sa proizvodom.
- **Nakon udisanja:**
U slučaju nesvestice, ležanje i transport treba da budu u stabilnom položaju na stranu.
- **Nakon kontakta sa kožom:** Odmah oprati vodom i sapunom i dobro isprati.
- **Nakon kontakta sa očima:**
Oči otvorenih kapaka više minuta ispirati pod tekućom vodom i konsultovati lekara.
- **Informacije za lekara:**
- **Najvažniji simptomi i efekti, akutni i odloženi** Nisu dostupne dalje relevantne informacije.
- **Hitna medicinska pomoć i poseban tretman** Nisu dostupne dalje relevantne informacije.

5 Mere za gašenje požara

- **Pogodna sredstva za gašenje:** Mere za suzbijanje požara uskladiti prema okolini.
- **Posebne opasnosti koje mogu nastati od supstanci i smeša**
Nisu dostupne dalje relevantne informacije.
- **Savet za vatrogasce**
- **Posebna zaštitna oprema:** Nisu potrebne posebne mere.
- **Dalje informacije**
Ostaci požara i kontaminirana voda gašenja moraju da budu odložena prema važećim propisima.

6 Mere u slučaju udesa

- **Lične predostrožnosti, zaštitna oprema i postupci u slučaju udesa** Nositi zaštitnu opremu.
- **Predostrožnosti koje se odnose na životnu sredinu**
Ne dozvoliti da dođe do izlivanja u kanalizaciju ili okolne vode.
Ukoliko dođe do ispuštanja gasa ili prodiranja u zemljište, obavestiti nadležne organe.
Ukoliko dođe do izlivanja u okolne vode ili kanalizaciju, odmah obavestiti nadležne organe.
Ne ispuštati vodu koja je bila u kontaktu sa cementom u kanalizaciju, drenažne sisteme ili u vodotokove.
Ako je moguće prosuti materijal pokupiti u suvom stanju.

Suv cement

Koristiti suve metode kao što su vakuumsko čišćenje ili vakuum usisavanje (industrijski prenosivi uređaji opremljeni filterima sa visokom efikasnošću za prečišćavanje vazduha (EPA i HEPA filteri, EN 1822-1), ili ekvivalentne tehnike) koje ne izazivaju podizanje prašine. Nikada ne koristiti komprimovani vazduh za čišćenje.

Alternativno, čišćenje se može vršiti brisanjem prašine, mokrim čišćenjem ili korišćenjem vodenog mlaza ili mlaznica (fina vodena magla sprečava stvaranje prašine u vazduhu) i uklanjanjem mulja.

(nastavak na strani 5)

Bezbednosni list

Na osnovu Sl. gl. RS br. 100/11

Datum revizije: 19.02.2021

Broj verzije 2

Datum prve izrade: 10.04.2019

Tržišni naziv: AKRINOL Fugalux

(nastavak na strani 4)

Ako to nije moguće, uklonite mulj vodom (vlažni cement).

Kada mokro čišćenje ili usisavanje nije moguće, a moguće je samo suvo čišćenje četkom, potrebno je radnicima osigurati odgovarajuću zaštitnu opremu i sprečiti širenje prašine.

Izbegavati udisanje cementa i kontakt sa kožom. Staviti prikupljen materijal u kontejner. Dozvoljena je ponovna upotreba. Pre uklanjanja je potrebno izvršiti solidifikaciju, kako je opisano u Poglavlju 13.

Vlažni cement

Vlažni cement očistiti i staviti u kontejner. Pustiti da se materijal osuši i da otvrdne pre uklanjanja kako je opisano u Poglavlju 13.

Ne dozvoliti prodiranje u kanalizaciju/površinske vode/podzemnu vodu.

· **Mere koje treba preduzeti i materijal za sprečavanje širenja i sanaciju**

Pobrinuti se za dovoljan dotok vazduha.

Kontaminirani materijal odložiti kao otpad prema tački 13.

· **Upućivanje na druga poglavlja**

Informacije o bezbednom rukovanju vidi u poglavlju 7.

Informacije o ličnoj zaštitnoj opremi vidi u poglavlju 8.

Informacije o odlaganju vidi u poglavlju 13.

7 Rukovanje i skladištenje

· **Rukovanje:**

· **Predostrožnosti za bezbedno rukovanje**

Obezbediti dobro provetranje/crpljenje vazduha na radnom mestu.

· **Informacije o zaštiti od požara i eksplozije:** Nisu potrebne posebne mere.

· **Uslovi za bezbedno skladištenje, uključujući nekompatibilnosti**

· **Zahtevi koje treba da ispunjavaju prostorije za skladištenje i posude:**

Čuvati isključivo u originalnoj posudi.

· **Informacije o skladištenju u jednoj zajedničkoj prostoriji:** Nije potrebno.

· **Dodatne informacije o uslovima skladištenja:**

Posudu držati dobro zatvorenu.

Skladištiti na suvom.

Kontrola sadržaja vodorastvornog hroma (VI)

U slučaju cementa kojima se dodaje redukciono sredstvo da bi se smanjio rastvorljivi hrom (VI) u skladu s propisima, efikasnost redukcionog sredstva se sa vremenom smanjuje. Džakovi sa cementom i / ili dokumenti isporuke sadrže informacije o datumu pakovanja, uslovima skladištenja i vremenu skladištenja (rok trajanja), kako bi se održala efikasnost redukcionog sredstva i time sadržaj rastvorenog hroma VI ispod 0,0002% ukupne težine suvog cementa spremnog za upotrebu, u skladu sa standardom EN 196-10.

Neodgovarajuće skladištenje (vlaga) ili promena mesta skladištenja, može smanjiti efikasnost redukcionog sredstva, pa se ne može isključiti mogućnost senzibilizacije kože.

(nastavak na strani 6)

Bezbednosni list

Na osnovu Sl. gl. RS br. 100/11

Datum revizije: 19.02.2021

Broj verzije 2

Datum prve izrade: 10.04.2019

Tržišni naziv: AKRINOL Fugalux

(nastavak na strani 5)

- **Klasa skladištenja:** 11

- **Posebni načini korišćenja**

Upakovani proizvodi treba da se čuvaju u zatvorenim džakovima podignutim od tla, u hladnom, ,suvom i zaštićenom prostoru od preteranih kolebanja uslova kako bi se sprečilo degradiranje kvaliteta proizvoda. Džakovi treba da se slože na način da budu stabilni. Ne koristiti aluminijske kontejnere za skladištenje i transport vlažnih mešavina cementa zbog nekompatibilnosti materijala.

8 Kontrola izloženosti

- **Dodatne informacije o uređenju tehničkih postrojenja:** Nema daljih informacija, vidi tačku 7.

- **Parametri kontrole izloženosti**

- **Sastojci sa limitiranim vrednostima koji zahtevaju nadzor na radnom mestu:**

Proizvod ne sadrži relevantne količine materija sa kritičnim vrednostima, koje bi trebalo nadzirati sa radnog mesta.

- **Dodatne informacije:** Za osnovu su poslužili spiskovi napravljeni prilikom pravljenja.

- **Kontrola izloženosti i lična zaštita**

- **Lična zaštitna oprema:**

- **Opšte mere zaštite i higijene:**

Držati dalje od namirnica, pića i hrane za životinje.

Zaprljanu, natopljenju odeću odmah skinuti.

Pre pauze i po završetku radnog vremena, oprati ruke.

Izbegavati kontakt sa kožom.

Izbegavati kontakt sa očima i kožom.

Tokom obavljanja posla ne jesti i ne piti.

- **Zaštita disanja:**

Preporučuje se zaštitna maska za disanje.

Kratkoročni filter aparat:

Zaštitna maska mora biti u skladu sa standardom SPRS EN 143.

Tehnično-tehnološki nadzor

Izlaganje - za 1 mg / m³: Trajanje nije ograničeno (do 480 minuta u smeni, 5 smene nedeljno)

 UPOTREBA / PROC* Tehnički ventilacioni uređaj i efikasnost

 Industrijska proizvodnja / proizvodnja hidrauličnih veziva i građevinskih materijala

2,3 Nije neophodan

14, 26 Nije neophodan ili lokalni uređaj, 78%

5, 8b, 9 Lokalni uređaj, 78%

 Industrijske primene suvih hidrauličkih veziva i građevinskih materijala (u unutrašnjosti, na otvorenom)

2 Nije neophodan

14,22,26 Nije neophodan ili lokalni uređaj, 78%

5,8b,9 Lokalni uređaj, 78%

(nastavak na strani 7)

Bezbednosni list

Na osnovu Sl. gl. RS br. 100/11

Datum revizije: 19.02.2021

Broj verzije 2

Datum prve izrade: 10.04.2019

Tržišni naziv: AKRINOL Fugalux

(nastavak na strani 6)

 Industrijska primena vlažnih suspenzija hidrauličkih veziva i građevinskih materijala

7 Nije neophodan ili lokalni uređaj, 78%

2,5,8b,9,10,13,14 Nije neophodan

Profesionalna hidraulična veziva i građevinski materijali (u unutrašnjosti, na otvorenom)

2 Nije potrebna ili opšta ventilacija, 29%

9,26 Nije potrebna ili lokalna ventilaciona jedinica, 77%

5,8a,8b,14 Nije potrebna ili lokalna ventilaciona jedinica, 72%

19 Ventilacioni uređaj nije pogodan, samo u dobro provetrenim prostorima i na otvorenom

 Profesionalna upotreba vlažnih suspenzija hidrauličkih veziva i građevinskih materijala

11 Nije potrebna lokalna ventilaciona jedinica, 77%

2,5,8a,8b,9,10,13,14,19 Nije neophodan

 * PROC identifikovane upotrebe i procedure opisane su u tački 15.

· **Zaštita za ruke:**

Materijal rukavice mora da bude nepropustan i otporan na proizvod / materijal / pravljenje.

Na osnovu nedostajućih testiranja nemože se dati preporuka za materijal za rukavice za kontakt sa proizvodom / pravljenjem / mešavinom hemikalija.

Zaštitne rukavice.

Odgovarajuće su zaštitne rukavice koje zadovoljavaju kriterijume standarda SRPS EN 374.

Pre svake upotrebe proveriti rukavice na njihovu ispravnost.

Odabir materijala za rukavice pod uzimanjem u obzir vremena prodiranja, difuzije i degradacije.

Nakon korišćenja rukavica očistiti kožu i primeniti neko sredstvo za negu kože.

· **Materijal rukavica**

Odabir odgovarajućih rukavica ne zavisi samo od materijala već i od drugih karakteristika kvaliteta, koje se razlikuju od proizvođača do proizvođača. Budući da proizvod predstavlja kombinaciju više materijala, nemože se unapred predvideti izdržljivost materijala za rukavice i zato je neophodna prover istih pre svake upotrebe.

· **Vreme propuštanja materijala za rukavice**

Tačno vreme prodiranja možete saznati od proizvođača zaštitnih rukavica i treba se pridržavati istog.

· **Zaštita za oči:**

Zaštitne naočare

Zaštitne naočare moraju biti u skladu sa standardom SRPS EN 166.

Preporučuju se zaštitne naočare prilikom presipavanja.

· **Zaštita za telo:** Zaštitno radno odelo

SRB

(nastavak na strani 8)

Bezbednosni list

Na osnovu Sl. gl. RS br. 100/11

Datum revizije: 19.02.2021

Broj verzije 2

Datum prve izrade: 10.04.2019

Tržišni naziv: AKRINOL Fugalux

(nastavak na strani 7)

9 Fizička i hemijska svojstva

· Podaci o osnovnim fizičkim i hemijskim svojstvima hemikalije

· Opšti podaci

· Izgledu

Oblik:

Prah

Boja:

Različita, zavisno od bojenja

· Mirisu

Blag

· Pragu mirisa

Nije određeno.

· pH-vrednost:

Neprimenjivo.

· Promena stanja

Tačka topljenja/tačka mržnjenja

Neodređeno.

Početna tačka ključanja i opseg ključanja ≥ 2.230 °C

· Tačka paljenja

Neprimenjivo.

· Zapaljivost (čvrsto, gasovito)

Nije određeno.

· Temperatura razlaganja

Nije određeno.

· Temperatura samopaljenja

Proizvod nije samozapaljiv.

· Eksplozivna svojstva

Proizvod ne nosi opasnost od eksplozije.

· Granice eksplozije:

Donja:

Nije određeno.

Gornja:

Nije određeno.

· Napon pare

Neprimenjivo.

· Gustina:

Neodređeno.

· Relativna gustina

Nije određeno.

· Gustina pare

Neprimenjivo.

· Rastvorljivo u / Može se mešati sa

Vodom:

Rastvorljivo.

· Viskozitet

dinamična:

Neprimenjivo.

kinematična:

Neprimenjivo.

· Ostali podaci

Nisu dostupne dalje relevantne informacije.

10 Reaktivnost i stabilnost

· Reaktivnost Nisu dostupne dalje relevantne informacije.

(nastavak na strani 9)

Bezbednosni list

Na osnovu Sl. gl. RS br. 100/11

Datum revizije: 19.02.2021

Broj verzije 2

Datum prve izrade: 10.04.2019

Tržišni naziv: AKRINOL Fugalux

(nastavak na strani 8)

- **Hemijska stabilnost**
- **Termičko raspadanje / uslovi koje treba izbegavati:**
Nema raspadanja prilikom pravilne primene.
- **Mogućnost nastanka opasnih reakcija** Opasne reakcije nisu poznate.
- **Uslovi koje treba izbegavati** Nisu dostupne dalje relevantne informacije.
- **Nekompatibilni materijali** Nisu dostupne dalje relevantne informacije.
- **Opasni proizvodi razgradnje** Nisu poznati opasni proizvodi raspadanja.

11 Toksikološki podaci

- **Podaci o toksičnim efektima sadrži**
 - **Primarno nadražajno dejstvo:**
 - **Teško oštećenje oka/iritacija oka** Jako nagrizajuće dejstvo i opasnost od ozbiljnih povreda očiju.
 - **Senzibilizacija respiratornih organa ili kože** Moguća senzibilizacija prilikom kontakta sa kožom.
 - **Dodatne toksikološke informacije:**
Proizvod pokazuje na osnovu kalkulacione metode i opštih pravila o klasifikaciji EU o preparacijama, u poslednje važećoj verziji sledeće opasnosti:
Informacije o toksikološkim efektima
Klasa opasnosti / Kategorija Učinek
-
- Akutna toksičnost - dermalno
kunić, 24h, 2.000mg/kg telesne težine, bez smrtnosti.
Na osnovu raspoloživih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.
-
- Akutna toksičnost - inhalaciono
Akutnu toksičnost pri udisanju nije moguće detektovati. Na osnovu raspoloživih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.
-
- Akutna toksičnost - oralno
Na osnovu studija o prašini cementne peći, nema znakova oralne toksičnosti. Na osnovu raspoloživih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.
-
- Korozivno oštećenje kože / iritacija , kat.2
Cement u dodiru s vlažnom kožom može dovesti do oticanja ili pukotina na koži. Duži kontakt u kombinaciji s abrazijom može izazvati teške opekotine.
-
- Teško oštećenje oka / iritacija oka , kat.1
Portland cementni klinker izaziva zamagljenu sliku zbog dejstva na rožnjaču, a izračunati indeks iritacije bio je 128. Uobičajeni cement sadrži različite Portland cement klinkere, leteći pepeo, jalovinu, gips, mikrosilikat i krečnjak.
Direktni kontakt cementa sa rožnjačom može prouzrokovati oštećenje rožnjače zbog mehaničkog naprezanja, neposredne ili odložene iritacije ili upale. Direktni kontakt sa velikim količinama

(nastavak na strani 10)

Bezbednosni list

Na osnovu Sl. gl. RS br. 100/11

Datum revizije: 19.02.2021

Broj verzije 2

Datum prve izrade: 10.04.2019

Tržišni naziv: AKRINOL Fugalux

(nastavak na strani 9)

cementne prašine ili mokrih cementnih proizvoda prskanja može izazvati efekte koji variraju od umerene iritacije očiju (npr. upale očne konjunktive ili blefaritisa) do hemijskih opekotina i slepila.

Senzibilizacija kože, kat. 1B

Kod nekih osoba ekcem kože može se pojaviti nakon izlaganja vlažnoj cementnoj prašini zbog visoke pH vrednosti koja rezultira kontaktnim dermatitisom nakon dužeg kontakta, ili zbog imunskog odgovora na rastvorljivi hrom (VI) koji izaziva alergijski kontaktni dermatitis.

Reakcija se može pokazati u različitim oblicima, od blagih osipa do teškog dermatitisa, i predstavlja kombinaciju oba gore navedenog mehanizma.

Ako cement sadrži sredstvo za redukciju rastvorljivog Cr (VI), efikasnost redukcije hromata se ne smanjuje u vreme kada sredstvo za redukciju nije prekoračeno.

Efekat senzibilizacije kože se ne očekuje u tom slučaju.

Rizik od udisanja

Nije primenljivo, jer se cement ne upotrebljava kao aerosol

· **Specifična toksičnost za ciljni organ - jednokratna izloženost**

Specifična toksičnost za ciljni organ – jednokratna izloženost , kat. 3

Cementni prah može iritirati grlo i respiratorni trakt. Kašljanje, kijanje i teškoća disanja mogu se javiti nakon ekspozicije koja premašuje granične vrednosti izloženosti na radu.

Generalno, dokazi jasno ukazuju na to da profesionalna izloženost cementnoj prašini dovodi do smanjenja respiratorne funkcije. Međutim, podaci u ovom trenutku nisu dovoljni da potvrde vezu između doze i odgovora na ove efekte.

· **Specifična toksičnost za ciljni organ - višekratna izloženost**

Specifična toksičnost za ciljni organ – višekratna izloženost

Postoji indicija za HOBP (hronična opstruktivna bolest pluća). Efekti su akutni zbog visokog izlaganja. Hronični efekti ili efekti u malim koncentracijama nisu primećeni. Na osnovu raspoloživih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.

12 Ekotoksikološki podaci

· **Toksičnost**

· **Akvatična toksičnost:**

Cement nije opasan po životnu sredinu. Ekotoksikološki testovi sa Portland cementom za Daphniamagna i Selenastrum coli pokazali su samo mali toksikološki efekat. Zbog toga vrednosti LC50 i EC50 nisu mogle biti određene. Nije bilo toksičnih efekata ni na sedimentima. Ispuštanje velikih količina cementa u vodu može dovesti do porasta pH, koji može biti otrovan za vodene organizme pod određenim uslovima.

· **Perzistentnost i razgradljivost** Nisu dostupne dalje relevantne informacije.

· **Ponašanje u ekološkim sistemima:**

· **Potencijal bioakumulacije** Nisu dostupne dalje relevantne informacije.

· **Mobilnost u zemljištu** Nisu dostupne dalje relevantne informacije.

(nastavak na strani 11)

Bezbednosni list

Na osnovu Sl. gl. RS br. 100/11

Datum revizije: 19.02.2021

Broj verzije 2

Datum prve izrade: 10.04.2019

Tržišni naziv: AKRINOL Fugalux

(nastavak na strani 10)

- **Ekotoksična dejstva:**

- **Ostale informacije:**

Kontrole izloženosti životnoj sredini

Da bi ste sprečili emisiju prašine smeše sa cementom u okolinu, pogledajte tehničke i tehnološke mere kontrole (Podpoglavlje 8.2.1). Koristite sve odgovarajuće mere kako bi sprečili curenje smeše u vodu (kanalizacija, podzemne vode i površinske vode). U instalacijama u kojima se sa cementom rukuje, transportuje, utovaruje, istovara i skladišti, potrebno je preduzeti odgovarajuće tehničke i tehnološke mere kako bi se ograničilo otpuštanje prašine u radno okruženje. Preventivne mere treba posebno osigurati da bi se koncentracija cementne prašine pogodna za udisanje nalazila u dozvoljenim graničnim vrednostima Portland cementa.

Kontrole izloženosti životne sredine emisijama čestica u vazduhu moraju biti u skladu sa raspoloživom tehnologijom i važećim pravilima za čestice prašine uopšte. Kontrola izloženosti životne sredine je takođe važna za vodenu životnu sredinu, pošto se emisije cementa u različitim fazama životnog ciklusa (proizvodnja i upotreba) odnose posebno na zemljište i otpadne vode. Uticaj na vodenu životnu sredinu i procenu izloženosti uključuju efekat mogućih promena pH vrednosti usled oslobađanja hidroksida u organizme / ekosisteme. Toksičnost drugih rastvorenih neorganskih jona je zanemarljiva u poređenju sa mogućim efektom pH-a. Svi ostali efekti koji se mogu javiti tokom proizvodnje i korišćenja bi trebali biti lokalni po prirodu. Vrednosti pH otpada i površinske vode ne bi trebalo da prelaze $pH = 9$, inače može uticati na postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i industrijska postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda. Preporučuje se postepeni pristup za procenu izloženosti:

Korak 1: Pribavite informacije o pH vrednosti za otpadne vode i efektu cementa na taj pH. Ako je pH veći od 9, i može se u velikoj meri pripisati sadržaju cementa, potrebno je dodatno istraživanje kako bi se došlo do sigurnog načina upotrebe.

Korak 2: Pribavite podatke o pH prijemne vode prikupljene na mestu curenja. PH vode za prijem ne sme preći pH vrednost = 9

Korak 3: Izmerite pH vrednost u prijemnoj vodi prikupljenoj u tački curenja. Ako je pH manji od 9, dokazano je da je supstanca sigurna za upotrebu. Međutim, ako je vrednost pH veća od 9, moraju se razviti adekvatne mere za upravljanje rizikom: neophodno je osigurati neutralizaciju otpadne vode, kako bi se osigurala sigurna upotreba cementa i u fazi proizvodnje i u fazi upotrebe.

Kod izlaganja u kopnenom okruženju nisu potrebne određene mere za kontrolu emisije.

- **Dalje ekološke informacije:**

- **Opšte informacije:**

Klasifikacija štetnosti za vodu 1 (Samo-kategorizacija): minimalno štetno za vodu

Ne dozvoliti nerazblaženo odn. dospevanje u velikim količinama u podzemnu vodu, okolne vode ili kanalizaciju.

- **Rezultati PBT i vPvB procene**

- **PBT:** Neprimenjivo.

(nastavak na strani 12)

Bezbednosni list

Na osnovu Sl. gl. RS br. 100/11

Datum revizije: 19.02.2021

Broj verzije 2

Datum prve izrade: 10.04.2019

Tržišni naziv: AKRINOL Fugalux

(nastavak na strani 11)

- **vPvB:** Neprimenjivo.
- **Ostali štetni efekti** Nisu dostupne dalje relevantne informacije.

13 Odlaganje

· Metode tretmana otpada

Uklanjanje cementa mora se vršiti u skladu sa zakonskim propisima

1. Proizvod - cement, kome je istekao rok trajanja:

Ako sadrži više od 0,0002% rastvorljivog Cr (VI), on se ne koristi / prodaje, osim u kontrolisanim zatvorenim i potpuno automatizovanim procesima. On se reciklira ili odlaže u skladu sa gore navedenim propisima ili mu se dodaju redukciona sredstva.

2. Proizvod – neiskorišćeni ostatak ili prosipanje:

Pokupite neiskorištene ostatke ili materijal u rasutom stanju. Označite kontejnere. Ako je moguće, ponovo ga koristite (izdržljivost i izloženost prašini su važni). U slučaju odlaganja, uklonite ga prema "proizvodu - nakon dodavanja vode, očvrstnutom.

3. Proizvod- mulj

Pustite da se stvrdne, sprečiti prodiranje u odvođe i kanalizaciju ili u podzemne i nadzemne vode (npr. vodene tokove) i uklonite kao otpadni beton.

4. Proizvod – nakon dodavanja vode, očvrstnuti

Izbegavajte odnošenje u kanalizaciju. Uklonite očvršćeni materijal kao otpadni beton. Taj otpad nije opasan otpad, ali je inertan. Klasifikacioni broj otpada: 10 13 14 (Otpad iz proizvodnje cementnih proizvoda - otpadni beton i otpadni mulj iz betona) ili 1701 01 (Građevinski otpad i otpad - beton).

Otpad od ambalaže

Otpadnu ambalažu potrebno je potpuno isprazniti i ukloniti u skladu s Uredbom o tretiranju ambalaže i otpada od ambalaže klasifikacioni broj: 15 01 05 – Sastavljena kompozitna ambalaža.

· Preporuka:

Ne sme se odlagati zajedno sa kućnim otpadom. Ne dozvoliti dospevanje u kanalizaciju. Predati skupljačima specijalnog otpada ili otpremiti u sabirni centar za specijalni otpad.

- **Preporuka:** Ambalažu odložiti prema odredbi o ambalažama.

- **Preporučeno sredstvo za čišćenje:** Voda, po potrebi uz dodatak sredstava za čišćenje.

14 Podaci o transportu

- **UN broj**
- **ADR, ADN, IMDG, IATA** otpada

(nastavak na strani 13)

Bezbednosni list

Na osnovu Sl. gl. RS br. 100/11

Datum revizije: 19.02.2021

Broj verzije 2

Datum prve izrade: 10.04.2019

Tržišni naziv: AKRINOL Fugalux

(nastavak na strani 12)

· UN naziv za teret u transportu	
· ADR, ADN, IMDG, IATA	otpada
· Klasa opasnosti u transportu	
· ADR, ADN, IMDG, IATA	
· klasa	otpada
· Ambalažna grupa	
· ADR, IMDG, IATA	otpada
· Opasnost po životnu sredinu	Neprimenjivo.
· Posebne predostrožnosti za korisnika	Neprimenjivo.
· Transport u rasutom stanju	Neprimenjivo.
· UN "Model Regulation":	otpada

15 Regulatorni podaci

· Propisi u vezi sa bezbednošću, zdravljem i životnom sredinom

Pri izradi ovog bezbednosnog lista korišćeni su sledeći propisi:

Zakon o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik RS” broj 135/04, 36/09, 72/09, 43/11 US, 14/16);
 Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu („Službeni glasnik RS” broj 135/04, 36/09);
 Zakon o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine („Službeni glasnik RS” broj 135/04, 25/15);

Zakon o hemikalijama („Službeni glasnik RS” broj 36/09, 88/10, 92/11, 93/12, 25/15);

Zakon o biocidnim proizvodima („Službeni glasnik RS” broj 36/09, 88/10, 93/12, 25/15);

Zakon o transportu opasne robe („Službeni glasnik RS” broj 104/16);

Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu („Službeni glasnik RS” broj 101/05, 91/15, 113/17);

Pravilnik o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri izlaganju hemijskim materijama („Službeni glasnik RS” broj 106/09);

Zakon o upravljanju otpadom („Službeni glasnik RS” broj 36/09, 88/10, 14/16);

Zakon o ambalaži i ambalažnom otpadu („Službeni glasnik RS” broj 36/09);

Pravilnik o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa GHS sistemom za klasifikaciju i obeležavanje UN („Službeni glasnik RS” broj 105/13, 52/17, 21/19);

Pravilnik o sadržaju bezbednosnog lista („Službeni glasnik RS” broj 100/11);

Pravilnik o Spisku klasifikovanih supstanci („Službeni glasnik RS” broj 48/14, 50/17, 19/19);

Pravilnik o ograničenjima i zabranama proizvodnje, stavljanja u promet i korišćenja hemikalija („Službeni glasnik RS” broj 90/13, 25/15, 2/16, 44/17, 36/18);

· GHS-elementi obeležavanja

Proizvod je klasifikovan i obeležen prema Globalnom sistemu za harmonizaciju (GHS).

(nastavak na strani 14)

Bezbednosni list

Na osnovu Sl. gl. RS br. 100/11

Datum revizije: 19.02.2021

Broj verzije 2

Datum prve izrade: 10.04.2019

Tržišni naziv: AKRINOL Fugalux

(nastavak na strani 13)

· **Piktogrami opasnosti**

GHS05 GHS07

· **Reč upozorenja** Opasnost

· **Komponente za etiketiranje koje određuju opasnost:**

Cement, portland, chemicals
Aluminum calcium oxide

· **Obaveštenja o opasnosti**

Izaziva iritaciju kože.
Dovodi do teškog oštećenja oka.
Može da izazove alergijske reakcije na koži.
Može da izazove iritaciju respiratornih organa.

· **Obaveštenja o merama predostrožnosti**

Ako je potreban medicinski savet, sa sobom poneti ambalažu ili etiketu proizvoda.
Čuvati van domašaja dece.
Pre upotrebe pročitati informacije na etiketi.
Izbegavati udisanje prašine / dima / gasa / magle / para / spreja.
Oprati detaljno nakon rukovanja.
AKO DOSPE U OČI: Pažljivo ispirati vodom nekoliko minuta. Ukloniti kontaktna sočiva, ukoliko postoje i ukoliko je to moguće učiniti. Nastaviti sa ispiranjem.
Odmah pozvati CENTAR ZA KONTROLU TROVANJA /lekara
Skinuti kontaminiranu odeću i oprati je pre ponovne upotrebe.
Ako dođe do iritacije kože ili osipa: Potražiti medicinski savet/ posmatranje.
Skladištiti pod ključem.
Odlaganje sadržaja / posude prema lokalnim / regionalnim / nacionalnim / međunarodnim propisima.

· **Direktiva 2012/18/EU**

· **Imena opasnih supstanci - PRILOG I** Nije sadržana ni jedna materija.

· **Nacionalni propisi:**

Prema Članu 47 Aneksa KSVII Uredbe (EZ) br. 1907/2006, proizvodima za cement i cementu je zabranjeno korišćenje i stavljanje u promet:

1. Cement i smeše koji sadrže cement ne smeju se koristiti ili plasirati na tržište ako sadrže više od 0,0002% rastvorljivog hroma (VI) u hidriranom obliku na ukupnu suhu težinu cementa.
2. Bez obzira na primenu drugih propisa o klasifikaciji, pakovanju i obeležavanju opasnih supstanci i smeša, na pakovanju cementa i smešama koji sadrže cement, podaci o datumu pakovanja i uslovi i dozvoljeno vreme čuvanja, prema potrebi, moraju biti čitljivo i neizbrisivo evidentirani, da se održi efekat redukcionog sredstva i da sadržaj rastvorljivog hroma (VI) bude ispod granice navedene u prethodnoj tački.

(nastavak na strani 15)

Bezbednosni list

Na osnovu Sl. gl. RS br. 100/11

Datum revizije: 19.02.2021

Broj verzije 2

Datum prve izrade: 10.04.2019

Tržišni naziv: AKRINOL Fugalux

(nastavak na strani 14)

3. Odredbe iz prethodnih tačaka 1 i 2 se ne primenjuju na stavljanje u promet i upotrebu u kontrolisanim zatvorenim i potpuno automatizovanim postupcima u kojima se smeše koji sadrže cement i cement obrađuju isključivo pomoću mašina i gde nema kontakta sa kožom.

· **Informacije o limitaciji u korišćenju:**

Postupci u kojima se primenjuju cementni proizvodi:

Tabela prikazuje pregled svih relevantnih identifikovanih upotreba cementa i hidrauličnih veziva na bazi cementa. Sve upotrebe su navedene u ovim identifikovanim upotrebama usled posebnih uslova izlaganja za ljudsko zdravlje i životnu sredinu. Za svaku specifičnu upotrebu propisani su skup mera za upravljanje rizikom ili lokalnih kontrola (vidi Poglavlje 8) koje treba poštovati korisnik cementa ili hidrauličnih veziva na bazi cementa kako bi se smanjila izloženost na prihvatljiv nivo.

PROC Identifikovana upotreba - opis upotrebe

2 Upotreba u zatvorenim kontinualnim procesima sa povremenim kontrolisanim izlaganjem, npr. industrijska ili profesionalna proizvodnja hidrauličnih veziva

3 Korišćenje u zatvorenim šaržnim procesima, npr. industrijska ili profesionalna proizvodnja betona

5 Mešanje ili homogenizacija u šaržnim postupcima za proizvodnju smeša i proizvoda, npr. industrijska ili profesionalna proizvodnja betonskih prefabrikata

7 Industrijsko prskanje, npr. industrijska upotreba vlažnih suspenzija hidrauličnih veziva prskanjem

8a Prenos supstance ili smeše (punjenje / pražnjenje) iz / u kontejnere / velike kontejnere na nefunkcionalne uređaje, npr. upotreba cementa u vrećama za pripremu maltera

8b Prenos supstance ili smeše (punjenje / pražnjenje) od / u kontejnere / velike kontejnere na namenskim uređajima npr. punjenja silosa, kamiona i rezervoara u cementu

9 Prenos supstance ili smeše u male kontejnere cementa u vrećama na cementnoj liniji

10 Nanošenje valjkom ili slikanjem, npr. proizvodi za poboljšanje kontakta između površine i gotovog proizvoda

11 Neindustrijsko prskanje, npr. profesionalna upotreba širokog spektra hidrauličnih veziva uz pomoć prskanja

13 Tretman proizvoda na primer, zaštita građevinskih proizvoda, sa premazom za poboljšanje performansi proizvoda

14 Proizvodnja smeša ili predmeta tabletiranjem, presovanjem, ekstruzijom, peletiranjem, npr. proizvodnja premaza

19 Ručno mešanje sa bliskim kontaktom i samo sa personalizovanom opremom npr. mešanje hidrauličkog veziva na gradilištu

22 Potencijalno zatvoreni minerali / metali prerađeni na temperaturi u industrijskoj zoni npr. Proizvodnja opeke

26 Upotreba čvrstih neorganskih supstanci na sobnoj temperaturi, npr. mešanje mokrih hidrauličnih veziva

· **Ostali propisi, ograničeni i propisi zabranjeni**

PROCESI U KATERIH SE UPORABLJAJU CEMENTNI IZDELKI:

Tabela prikazuje pregled svih odgovarajućih identifikovanih upotreba cementa i hidrauličnih veziva na

(nastavak na strani 16)

Bezbednosni list

Na osnovu Sl. gl. RS br. 100/11

Datum revizije: 19.02.2021

Broj verzije 2

Datum prve izrade: 10.04.2019

Tržišni naziv: AKRINOL Fugalux

(nastavak na strani 15)

bazi cementa. Vse uporabe so bile združene v teh identificiranih uporabah zaradi posebnih pogojev izpostavljenosti za zdravje ljudi in okolje. Za vsako posebno uporabo je predpisan niz ukrepov za obvladovanje tveganja ali lokalni nadzor (glej poglavje 8), ki jih mora upoštevati uporabnik cementa ali hidravličnih veziv na bazi cementa, da bi izpostavljenost zmanjšali na sprejemljivo raven.

PROC --- Identificirana uporaba – opis uporabe

2 Uporaba v zaprtih, kontinuiranih procesih z občasno kontrolirano izpostavljenostjo npr. industrijska ali profesionalna proizvodnja hidravličnih veziv

3 Uporaba v zaprtih šaržnih procesih npr. industrijska ali poklicna proizvodnja betona

5 Mešanje ali homogenizacija v šaržnih procesih za izdelavo zmesi in izdelkov npr. industrijska ali poklicna proizvodnja betonskih prefabrikatov

7 Industrijsko brizganje npr. industrijska uporaba mokrih suspenzij hidravličnih veziv z brizganjem

8a Prenos snovi ali zmesi (polnjenje / praznjenje) iz / v posode / velike vsebnike na nenamenskih napravah npr. uporaba cementa v vrečah za pripravo malte

8b Prenos snovi ali zmesi (polnjenje / praznjenje) iz / v posode / velike vsebnike na namenskih napravah npr. polnjenje silosov, tovornjakov in cistern v cementarni

9 Prenos snovi ali zmesi v majhne vsebnike npr. polnjenje cementa v vreče v cementarni - linija

10 Nanašanje z valjčkom ali pleskanje npr. izdelkov za izboljšanje stika med površino in zaključnim izdelkom

11 Neindustrijsko brizganje npr. profesionalna uporaba mokrih suspenzij hidravličnih veziv z brizganjem

13 Obdelava izdelkov s pomakanjem in vlivanjem npr. zaščita gradbenih proizvodov, s premazom za izboljšanje učinkovitosti izdelka

14 Proizvodnja zmesi ali izdelkov s tabletiranjem, stiskanjem, ekstruzijo, peletiranjem npr. proizvodnja talnih oblog

19 Ročno mešanje s tesnim stikom in le z osebno varovalno opremo npr. mešanje mokrega hidravličnega veziva na gradbišču

22 Potencialno zaprta obdelava mineralov / kovin pri povišani temperaturi v industrijskem območju npr. proizvodnja opek

26 Uporaba trdnih anorganskih snovi na sobni temperaturi npr. mešanje mokrih hidravličnih veziv

· **Procena bezbednosti hemikalije** Nije izvedena procena o bezbednosti materije.

16 Ostali podaci

· Relevantne izjave

H315 Izaziva iritacijo kože.

H317 Može da izazove alergijske reakcije na koži.

H318 Dovodi do teškog oštećenja oka.

H335 Može da izazove iritaciju respiratornih organa.

· Preporučeno ograničenje u korišćenju

Informacije navedene u ovom bezbednosnom listu se baziraju na našim trenutnim saznanjima i iskustvima, ali ne predstavljaju garanciju za karakteristike proizvoda i ne daju osnov za ugovorno

(nastavak na strani 17)

Bezbednosni list

Na osnovu Sl. gl. RS br. 100/11

Datum revizije: 19.02.2021

Broj verzije 2

Datum prve izrade: 10.04.2019

Tržišni naziv: AKRINOL Fugalux

(nastavak na strani 16)

pravni odnos.

Svrha ovog bezbednosnog lista je da ukaže na mere prevencije i bezbednosti vezane za ovaj proizvod. Podaci u bezbedonosnom listu se odnose isključivo na bezbedonosne zahteve u vezi sa proizvodom i ne važe u kombinaciji sa ostalim materijalima ili u procesima koji nisu definisani u uputstvima za upotrebu. Korisnik je odgovoran za rukovanje, skladištenje i manipulaciju u skladu sa važećim zakonima i propisima neophodnim za bezbednost i zdravlje na radu i zaštitu životne sredine

· **Odeljenje koje izdaje podatke:**

JUB d.o.o.

-

· **Kontakt osoba:**

JUB d.o.o. SLO

Laura Učakar

laura.ucakar@jub.eu

JUB d.o.o. SRB

Željko Nikolić

zeljko.nikolic@jub.eu

· **Skraćenice i akronimi:**

ADR: Accord relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Skin Irrit. 2: Korozija/iritacija kože - Kategorija 2

Eye Dam. 1: Teško oštećenje oka / iritacija oka - Kategorija 1

Skin Sens. 1: Senzibilizacija kože - Kategorija 1

STOT SE 3: Specifična toksičnost za ciljni organ (jednokratna izloženost) - Kategorija 3

· *** Podaci izmenjeni u odnosu na prethodnu verziju ***